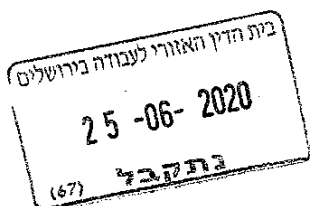

המבקשים:

ארגון העיתונאים בישראל (ע"ר 558690667)

באמצעות ב"כ עוה"ד ד"ר מורן סבוראי או אמיר בשה
או גלעד זבידה או שירה שחם, מרחוב מצדה 7, (מגדל
ב.ס.ר 4, קומה 23), בני ברק, 5126112; טל: 03-
7743000; פקס: 03-7743001;
דו-אל: office@bszlaw.co.il

- לבין -

המשיב:

כאן – תאגיד השידור הציבורי הישראלי
מרח' בית הדפוס 32 (כנפי נשרים 23), ירושלים;
טלפקס: 076-8098000; info@kan.org.il

בקשת צד בסכסוך קיבוצי

ובקשה למתן צווים ארעיים, זמניים וקבועים במסגרת בקשת צד בסכסוך קיבוצי

א. מבוא

עניינה של הבקשה שבכותרת בהתעלמות המשיב מהוראות חוק השידור הציבורי הישראלי, התשע"ד – 2014 (להלן: "החוק" או "חוק השידור הציבורי") תוך הורדת תוכנית אקטואליה מהאוויר וסיום התקשרות עם עיתונאים בדרך המנוגדת להוראות החוק, ללשונו, לרוחו ולתכליתו. התנהלות הנהלת התאגיד מהווה פגיעה בוטה ואסורה בזכויות עובדים ובחופש העיתונות, הכל כפי שיפורט להלן.

בשעת ערב מאוחרת של יום 15.6.2020 הודיע מנכ"ל המשיב, תאגיד השידור הציבורי הישראלי – כאן (להלן גם: "התאגיד"), מר אלדד קובלנץ (להלן: "המנכ"ל"), על החלטתו להורדת התוכנית האקטואליה היומית "קלמן סג"ל" מלוח השידורים של כאן 11 (להלן גם: "התוכנית"). למיטב ידיעת המבקשים, מלשון ההחלטה עולה כי התוכנית תרד מלוח השידורים ביום 14.7.2020.

ואולם, הורדת התוכנית – כמו תוכניות חדשות ואקטואליה אחרות בתאגיד – אינה בסמכות מנכ"ל התאגיד אלא נמצאת בסמכות של מנהל חטיבת החדשות, וזאת כמעוגן בצורה מפורשת בהוראת סעיף 47(ג) לחוק. בנוסף, ההחלטה (הבלתי חוקית כאמור) של המנכ"ל התקבלה בתקופה של "בין השמשות", בתפר בין כהונת מועצת התאגיד האחת לבין כהונת מועצה חדשה בתאגיד, הכל מתוך ניסיון לייצר מחטף כאשר הנהלת התאגיד מרגישה כי הפיקוח על פעילותה, הנדרש על פי חוק, הוסר או (למצער) התרופף. יצוין, כי בהחלטת המנכ"ל שנעשתה במגרש לא-לו יש כדי הפרה של חוק השידור הציבורי, ובתוך כך פגיעה בחופש העיתונות ובמעמדה העצמאי של מחלקת החדשות. החלטת המנכ"ל נעשתה גם בניגוד לדין בכל הנוגע לזכויות עובדים, בשרירות, ללא הנמקה (ההודעה לעובדים לא נומקה כלל), וכאשר העובדים מקבלים הודעה כאמור בפתאומיות, ללא שקיפות וממילא ללא שימוע כדין בכל הנוגע לפגיעה במעמדם וזכויותיהם. ההודעה לעובדים גם ניתנה תוך הפרת זכויות קיבוציות, ובהן הזכות לנתונים ומידע טרם

שינוי מבני/ ארגוני שיש לו השלכות על העובדים וכן הזכות כי המעסיק ינהל עם נציגות העובדים משא ומתן או (למצער) היוועצות, טרם ביצוע השינוי האמור שיש לו השלכות על העובדים.

המבקשים פנו במכתב למשיב מיום 16.6.2020. ואולם מכתב זה לא זכה למענה ענייני, אלא לתשובה לקונית בלבד. לפיכך, שלחו המבקשים מכתב נוסף וזאת ביום 18.6.2020 ואולם מכתב זה לא זכה למענה בכלל ומכאן הבקשה המוגשת בפני בית הדין הנכבד.

ב. בית הדין הנכבד מתבקש בזאת ליתן סעדים אלה:

סעד ארעי:

- א. ליתן צו מניעה ארעי לפיו על המשיב להימנע מביצוע כל החלטה ו/או פעולה חד-צדדית בנוגע לתוכנית "קלמן סגל", וזאת עד למתן החלטה בהליך הזמני;
- ב. לקבוע דיון דחוף במעמד הצדדים;
- ג. ליתן כל סעד אחר לטובת המבקשים, כפי שימצא בית הדין הנכבד לנכון בנסיבות העניין.

סעדים זמניים:

- א. ליתן צו מניעה זמני לפיו על המשיב להימנע מביצוע כל החלטה ו/או פעולה חד-צדדית של שינויים מבניים/ארגוניים בנוגע לתוכנית "קלמן סגל", וזאת עד למתן פסק דין בהליך העיקרי;
- ב. ליתן צו זמני לפיו על המשיבה להביא לידיעת המבקשים את מלוא המידע והנתונים בנוגע לתוכנית "קלמן סגל" ולנהל עמם משא ומתן קיבוצי, או למצער היוועצות, וזאת בתום לב ובנפש חפצה, בהתאם לדין;
- ג. ליתן צו זמני לפיו על המשיב לקיים את הוראות סעיף 47(ג) לחוק וזאת בדרך שאינה מאיינת את הוראות הסעיף, את לשונו ואת תכליתו;
- ד. ליתן כל סעד אחר לטובת המבקשים, כפי שימצא בית הדין הנכבד לנכון בנסיבות העניין.

ליתן סעדים קבועים:

- א. ליתן צו קבוע ולפיו, על המשיב לבטל את ההחלטה על הורדתה של התוכנית "קלמן סגל" מלוח השידורים;
- ב. ליתן צו קבוע לפיו על המשיבה להביא לידיעת המבקשים את מלוא המידע והנתונים בנוגע לתוכנית "קלמן סגל" ולנהל עמם משא ומתן קיבוצי, או למצער היוועצות, וזאת בתום לב ובנפש חפצה, בהתאם לדין;
- ג. ליתן צו קבוע לפיו על המשיב לקיים את הוראת סעיף 47(ג) לחוק וזאת בדרך שאינה מאיינת את הוראות הסעיף, את לשונו ואת תכליתו;
- ד. ליתן כל סעד אחר לטובת המבקשים, כפי שימצא בית הדין הנכבד לנכון בנסיבות העניין.

ואלה נימוקי הבקשה ופרטיה:

ג. הצדדים בתיק זה:

1. ארגון העיתונאים בישראל (להלן: "ארגון העיתונאים" או "הארגון") הינו ארגון עובדים פרופסיונלי המאגד בתוכו עיתונאים מכלי התקשורת השונים ובכלל זה, עיתונאי המשיב, בין היתר על מנת לחתום על הסכמי עבודה קיבוציים באותם כלי תקשורת, וכן לייצג עיתונאים ברמת הפרט.

2. ארגון העיתונאים פועל לשמירה על זכויותיהם ועל ייצוגם של עובדים, הן במישור הקיבוצי והן במישור הפרט, ולרבות במישור הפרופסיונאלי. הארגון מאגד עיתונאים ועיתונאיות רבים בכלי תקשורת שונים, ובכלל זה, גלובס; "טיים אאוט"; הארץ; וואלה; ידיעות אחרונות; ידיעות תקשורת; ווינט, חדשות 13, חדשות המזרח התיכון (אי-24) ועוד. ארגון העיתונאים הוא כיום הגוף המרכזי והגדול ביותר העוסק בייצוג העיתונאים במעמדם כעובדים¹. בתוך כך, הארגון פועל בשדה של שמירה על חופש העיתונות, הן במשיב והן במקומות עבודה נוספים לרבות, עתירות מתאימות שהוגשו לבית המשפט העליון, לרבות בעניין התאגיד, מעמד התאגיד ומבנה התאגיד כמפורט גם להלן².

הארגון הוא גם ארגונם היציג של עיתונאי התאגיד וזאת בהתאם להוראות חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957. ועד המשיב (להלן גם: "הוועד") הוא זרוע של ארגון העיתונאים במקום העבודה.

לא למותר לציין, כי הוגשו על ידי ארגון העיתונאים מספר עתירות לבית המשפט העליון בשיבתו כבג"ץ שהיו ביסוד הקמתו של התאגיד ובין היתר "בג"ץ התאגיד" שעניינו היה מניעת פיצולה של חטיבת החדשות מהתאגיד³, והליכים משפטיים קודמים שעניינם היה מועד התחילה של התאגיד (מועד תחילת השידורים במעבר מ"רשות השידור" שפעלה מכוח חוק רשות השידור, התשכ"ה – 1965 לתאגיד הפועל כפי שיפורט להלן מכוח חוק השידור הציבורי)⁴.

3. המשיב, תאגיד השידור הציבורי הישראלי – כאן ("התאגיד"), הוא תאגיד סטטוטורי שהוקם מכוח **חוק השידור הציבורי**, וזאת במקומה של רשות השידור הישראלית שנסגרה. המשיב משדר ברדיו, בטלוויזיה ובדיגיטל. המשיב הוקם בשנת 2015 מכוח החוק הני"ל ובמרוצת החודשים טרם יום התחילה קלט עובדים ופעל במתכונת חלקית להקמת אורגני התאגיד, ועדות, לוח שידורים וכדומה. ביום התחילה, 15.5.2017, החל התאגיד לשדר ברדיו ובטלוויזיה. העסקת עובדי התאגיד נעשתה על פי הוראות חוק השידור הציבורי, חוזים קיבוציים, והסכמות שהתקבלו בין ארגון העובדים היציג לבין הנהלת התאגיד.

4. חוק השידור הציבורי קובע, בין היתר, את סמכויות חטיבת החדשות כחטיבה שנועדה לתפקד כחטיבה אחודה בין המדיות השונות, וזאת בהמשך ובהתאם למסקנות הוועדה לבחינת המתווה לשידור הציבורי העתידי הישראלי (להלן: "ועדת לנדס"). בנוסף, החוק מביא לידי ביטוי את החשיבות בניהול משותף של חטיבת החדשות האחודה, ואת הצורך בסינרגיה בין חלקיה השונים של החטיבה, זאת בהתאם – כאמור – לדוח ועדת לנדס ולמחקר השוואתי שנעשה במסגרתו⁵.

5. כמו כן, קובע החוק חלוקת סמכויות בין שלושה גופים מרכזיים בתאגיד:

(א) מועצת התאגיד (להלן גם: "המועצה"), שסמכויותיה קבועות בסעיף 11 לחוק השידור הציבורי והן, בעיקרו של דבר, לקבוע מדיניות ולפקח על הנהלת התאגיד בענייני לוח השידורים, תקציב שנת, דוחות שנתיים, תוכנית עבודה ועוד. למועצה גם סמכות שיוורית שנקבעה בסעיף 12 לחוק. המועצה שכינה מאז הקמת התאגיד (ואפשרה את הקמתו) (להלן: "המועצה הקודמת"), סיימה את תפקידה ביום 27.5.2020 עם הודעת חברי המועצה על סיום תפקידם. ביום 15.6.2020 הודיע שר התקשורת החדש על מינויים של חברי המועצה החדשים, המחליפים את המועצה הראשונה (להלן: "המועצה החדשה") (למען הסר ספק, יצוין, כי חלק מחברי המועצה החדשה היו גם חברי המועצה הקודמת). המשמעות המצרפית היא, שבין לבין מועדים אלה לא כיהן

¹ על ארגון העיתונאים ר' למשל: עסק (ארצי) 59352-10-13 ידיעות אינטרנט בע"מ (שותפות רשומה) – ארגון העיתונאים בישראל, 21.8.2014 (להלן: "עניין ווינט").

² ר' למשל: בג"ץ 2109/20, 2187/20 ארגון העיתונאים ואח' נ' ראש הממשלה ואח', 26.4.2020.

³ בג"ץ 2996/17 ארגון העיתונאים ואח' נ' ראש הממשלה ואח', 23.1.2019 (להלן: "בג"ץ התאגיד").

⁴ ר' למשל: בג"ץ 9104/16 ארגון העיתונאים בישראל ואח' נ' ראש הממשלה ושר התקשורת ואח', 8.1.2017.

⁵ "דין וחשבון הוועדה לבחינת המתווה לשידור הציבורי העתידי בישראל" (דו"ח ועדת לנדס, מארס 2014), עמ' 54-61.

הגורם המפקח על הנהלת התאגיד (והלכה למעשה גם במועד כתיבת שורות אלה עדיין לא נכנסה המועצה החדשה לפעולה);

(ב) מנכ"ל התאגיד, שסמכויותיו קבועות בסעיף 43 לחוק, והן בעיקרו של דבר, ניהולו השוטף של התאגיד, ובין היתר משמש המנכ"ל כעורך הראשי, למעט בעניין שידורי חדשות ותוכנית בענייני היום – כמפורט להלן, ופועל בכפיפות ותחת פיקוח מועצת התאגיד;

(ג) מנהל חטיבת החדשות, שסמכויותיו קבועות בסעיף 47(ג) לחוק, הקובע כך: "על אף האמור בסעיף 43(2), לעניין שידורי החדשות ותוכניות בענייני היום במסגרת תקציב חטיבת החדשות, יהיה מנהל חטיבת החדשות העורך הראשי; בביצוע תפקידו זה יפעל מנהל חטיבת החדשות באופן עצמאי"⁶;

6. יובהר, כי מבנה זה הוא פרי עבודת המחוקק, שמצא להדגיש את העצמאות העיתונאית המתחייבת בהגדרת תפקידו של מנהל חטיבת החדשות,⁷ וזאת משום שמנכ"ל התאגיד אינו חייב להיות עיתונאי. עצמאות זו, באה להגן על הזכות הציבורית בחופש העיתונות,⁸ שהיא יסוד מוסד למעמדו של התאגיד, לצד הגנה של העיתונאים עצמם, נושאי המשורה של זכות זו ומי שמשמשים בעצם פעילותם המקצועית – הגורם בלעדיו אין לאפשרות קיומה של עיתונות חופשית בגוף משדר ציבורי.⁹ המבנה הנ"ל גם נועד לשמר את זכויות העיתונאים בתאגיד, כעובדים וכבעלי מקצוע שהדין וההלכה הפסוקה הדגישו את החובה לשמר את החופש העיתונאי, כבבת עין.¹⁰

7. בין התאגיד לבין נציגות העובדים מתקיימים יחסי עבודה קיבוציים במסגרת התארגנות עובדים ראשונית לאחר שעיתונאי המשיב התארגנו בארגון העיתונאים בספטמבר 2016 כאמור. בין הצדדים מתנהל משא ומתן קיבוצי במסגרת התארגנות ראשונית כאמור בנוגע להסדרת תנאי העבודה של העובדים במסגרת הסכם קיבוצי ראשון במקום העבודה. נציגות העובדים מקיימת מול המשיב מספר ממשקים של יחסי עבודה קיבוציים, ובכללם: משא ומתן קיבוצי, כאמור; ניהול תכתובת ענפה בעניין הסדרת זכויות עובדים ומניעת פגיעה בזכויות עובדים, בנושאים שונים (לרבות משמרות, העסקה בשבת, הסעות, כוונות וכדומה); ליווי עובדים בשימועים; התנהלות שוטפת בנושאים שונים. לצערה של נציגות העובדים, התנהלות התאגיד אינה עולה בקנה אחד עם חובותיו כצד ליחסי עבודה קיבוציים והן עם חובותיו לעובדיו מכוח הדין כמעסיק פרטי, והבקשה המונחת בפני בית הדין הנכבד היא דוגמה מצערת להתנהלותו חסרת תום הלב של המעסיק.

8. עוד יצוין כי אין זו הפעם הראשונה, גם לא השנייה, בה המבקשים נדרשים לפנות בבקשת צד מתאימה לבית הדין הנכבד בהתייחס להתנהלות הנהלת המשיב.¹¹

ד. השתלשלות העובדות

9. המועצה הקודמת ישבה על המדוכה ואישרה ביום 26.3.2020 את לוח השידורים המעודכן, ובכלל זה גם את התוכנית "קלמן סג"ל" המשודרת כבר מאז ינואר 2019 וכאמור – המשך שידורה בלוח השידורים אושר זה מכבר על ידי המועצה.

⁶ הדגשה הוספה.

⁷ ר' גם: ישיבת מיוחדת לדיון בהצעת חוק השידור הציבורי, 8.7.2014, הכנסת התשע-עשרה, פרוטוקול מס' 18 מישיבת הוועדה המיוחדת לדיון בהצעת חוק השידור הציבורי.

⁸ בג"ץ התאגיד, סעיף 39.

⁹ עניין ווינט, סעיף 76.

¹⁰ דטא 2121/12 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך, 18.9.2014; רע"פ 761/12 מדינת ישראל נ' מקור ראשון (המאוחד) הצופה בע"מ ואח', 29.11.2012.

¹¹ ר' למשל: ס"ק (ת"א) 73304-01-18 ארגון העיתונאים בישראל – כאן תאגיד השידור הציבורי הישראלי; ס"ק (ת"א) 57955-11-17 ארגון העיתונאים בישראל – כאן תאגיד השידור הציבורי הישראלי (להלן: "עניין קול המוסיקה"); ס"ק (ת"א) 72420-12-18 ארגון העיתונאים בישראל – כאן תאגיד השידור הציבורי הישראלי; ס"ק (ת"א) 58280-08-19 ארגון העיתונאים בישראל ואח' – כאן תאגיד השידור הציבורי הישראלי ואח' (להלן: "עניין הכתבים"); סק (ת"א) 54885-03-20 ארגון העיתונאים בישראל ואח' – כאן תאגיד השידור הציבורי הישראלי; סק (ת"א) 62626-11-18 ארגון העיתונאים בישראל ואח' – כאן תאגיד השידור הציבורי הישראלי (להלן: "עניין צוטי השטח").

10. התוכנית "קלמן סג"ל" היא תוכנית אקטואליה יומית המשודרת מידי ערב בכאן 11 (להלן: "התוכנית" או "קלמן סג"ל"). את התוכנית מגישים העיתונאים, קלמן ליבסקינד ואראל סג"ל. בנוסף, מועסקים בתוכנית עוד ארבעה עיתונאים: עורך ראשי של התוכנית, עורך, מפיקה ותחקירנית (להלן: "העיתונאים"). התוכנית משודרת תחת חטיבת החדשות של המשיב. כמפורט להלן, מנכ"ל התאגיד הודיע בשעת ערב מאוחרת של יום 15.6.2020 (במועד מינויה של המועצה החדשה וטרם תחילת פעילותה!) על הורדת התוכנית מלוח השידורים מ- "הרגע להרגע". במועד כתיבת שורות אלה, עתידה התוכנית לרדת מלוח השידורים ביום 14.7.2020, כאשר העיתונאים עודכנו על ההחלטה באמצעות הודעה חד-צדדית מהרגע להרגע, ועד למועד כתיבת שורות אלה לא נאמר להם מה יעשה עם לאחר סיום שידורי התוכנית.¹²

11. יודגש כי למיטב הידיעה ההחלטה התקבלה בניגוד לעמדתו הברורה של מנהל חטיבת החדשות, ו"מעל לראשו".

12. בבוקר יום 16.6.2020 ועל רקע החלטת מנכ"ל המשיב בשעת ערב מאוחרת של יום קודם, 15.6.2020, פנה יו"ר ארגון העיתונאים, מר יאיר טרצ'יצקי (להלן: "יו"ר ארגון העיתונאים") במכתב למנכ"ל המשיב, מר אלדד קובלנץ (להלן: "המנכ"ל") בנושא כותרת של "החלטה על הורדת תוכנית 'קלמן סג"ל' מלוח השידורים".

13. במכתב כאמור, יו"ר ארגון העיתונאים הלין בפני המנכ"ל על הורדת התוכנית "קלמן סג"ל" באופן חד צדדי, במה שנראה כמו מחסף, בתקופה של חילופי הרכבי המועצה במשיב. עוד הוסיף יו"ר הארגון במכתבו כי "דאוי שתאגיד השידור הציבורי יתנהל בסטנדרטים גבוהים ביותר של שקיפות וקבלת החלטות תקינה ומסודרת והחלטות משמעותיות על שינויים בלוח השידורים לא יתקבלו בלאחר יד וללא מתן הסברים בנוגע לסיבת השינוי. הציפיה לשקיפות ולמתן הסברים בנוגע לסיבות ההחלטה מתחדדת על רקע העובדה שמדובר בתוכנית אקטואליה עיתונאית"

14. עוד באותו יום, 16.6.2020, השיב המנכ"ל ליו"ר ארגון העיתונאים במכתב קצר הדוחה את פנייתו של יו"ר ארגון העיתונאים.

... העתק ממכתב יו"ר ארגון העיתונאים למנכ"ל מיום 16.6.2020 מסומן כנספח 1.

... העתק ממכתב המנכ"ל מיום 16.6.2020 מסומן כנספח 2.

15. בנסיבות העניין, ומתן אחריות וענייניות, פנה ביום 18.6.2020 יו"ר ארגון העיתונאים למנכ"ל במכתב נוסף ובו הוא שטח בפני המנכ"ל את הכשלים בהתנהלותו בהתייחס להורדת התוכנית מלוח השידורים. עוד הדגיש יו"ר ארגון העיתונאים במכתב כי התנהלות המנכ"ל מעלה תהיות בנוגע לסמכותו של המנכ"ל לבצע פעולה כמו הורדת תוכנית מלוח השידורים, ללא אישור מועצת התאגיד. בנוסף, הציף יו"ר ארגון העיתונאים בפני המנכ"ל את התהייה בנוגע לסמכות המנכ"ל בעניין הורדת תוכנית מלוח השידורים בשים לב כי סמכות זו נתונה, כאמור בסעיף 47(ג) למנהל חטיבת החדשות. בכלל הליקויים עליהם מצביע מכתבו של יו"ר הארגון, גם פגיעה באמון הציבור בתאגיד ואפקט מצנן שעלול להיגרם לעיתונאים, שיחששו מגורל דומה.

... העתק ממכתב יו"ר ארגון העיתונאים למנכ"ל מיום 18.6.2020 מסומן כנספח 3.

16. התאגיד, המנכ"ל, או מי מטעם, טרם השיבו על מכתב זה של יו"ר ארגון העיתונאים עד למועד עריכת הבקשה.

17. כאן המקום לציין, כי למרות הלקוניות של מכתבו של המנכ"ל, הוא כן ציין באמצעי התקשורת (כאשר נשאל על כך), כי קיימת חוות דעת משפטית המצדיקה את התנהלותו וכן כי קיים נוהל המצדיק התנהלות זו. באשר לשני אלה, יצוין, כי המדובר במסמכים שלא נחשפו ולא שזפו עין שמש, וכי הנוהל עליו מסתמך המנכ"ל לא אושר על ידי המועצה. למיטב הידיעה, חוות הדעת נכתבה לאחר ביצוע הפעולה, כמעין חותמת גומי להחלטה שהתקבלה קודם לכן.

¹² למעט פנייה של מנהל תוכניות אקטואליה בתאגיד, מר דרור זרסקי, שנעשתה באורח בלתי-פורמאלי.

18. עוד יצוין, כי ממש בימים האחרונים פורסם מסמך המלמד כי חלק מ"החסברים" שהועלו ברשתות החברתיות לעניין הורדתה של התוכנית ("התוכנית לא יצרה שיח") עומדים בניגוד מוחלט לפרסומים אחרים של המנכ"ל, המעמידים את התוכנית ברשימת הפרויקטים הבולטים של התאגיד (לדברי המנכ"ל: "הדיאלוג בפתחת התוכנית שבו מביעים המגישים את דעתם על סוגיות בענייני היום צובר תהודה ברשתות החברתיות").

... העתק מפרסום בעניין התנהלות המנכ"ל מסומן כנספח 4.

ה. הטיעון המשפטי

מעמדו הקיבוצי של ההליך

19. נציין את המוכר והמובן מאליו, והוא כפי שנקבע לא אחת, כי "מקובלת עלינו עמדת ההסתדרות לפיה אין לפסול מעורבותה כצד בהליך הזה בהיותו מעורר שאלות עקרוניות בעלות השלכה ציבורית רחבה בעניין תחולתו וביצועו של חוק שירות המדינה (מינויים). לא מצאנו על כן טעות בהחלטת בית הדין האזורי, שנמנע בנסיבות העניין מלמחוק על הסף את הבקשה שהוגשה במסגרת סכסוך קיבוצי, ובחר לדון בה לגופה"¹³. ועוד: "אין לשלול את אפשרות נקיטת הליך קיבוצי רק בשל כך שהוא מתייחס לעניינו של עובד בודד.... ראוי שבית הדין לעבודה ינקוט גישה מאופקת כלפי ארגון עובדים ולא ימהר להתערב בהחלטתו לאמץ סכסוך אישי ולהביאו בפני בית הדין בהליך קיבוצי"¹⁴.

20. ועוד: "בפסיקה מאוחרת יותר הודגש כי ככלל ראוי להימנע ממחיקה על הסף של סכסוכים קיבוציים, וכי כאשר 'ההליך הוא, על פי מהותו, הליך קיבוצי שבליבו 'אינטרס קבוצתי', ראוי לנהלו בהתאם' (עס"ק (ארצי) 17/08 הסתדרות העובדים הכללית החדשה - מלון כנען ספא (9.2.11), והאסמכתאות שם; כן ראו את בר"ע (ארצי) 11-03-34531 אלקטרה מוצרי צריכה (1951) בע"מ - הסתדרות העובדים הכללית החדשה (23.3.11); והשוו: עס"ק (ארצי) 29/06 הסתדרות הרפואית בישראל - מדינת ישראל (25.2.07))"¹⁵.

21. בענייננו, אין ולא יכול להיות חולק כי שאלת סמכויות מנהל חטיבת החדשות והמנכ"ל וכן סמכות המועצה, המוגדרות בחוק השידור הציבורי ומצוינות מעלה, באות בגדר אותם עניינים בהם רשאית נציגות העובדים לאמץ את הסכסוך ולהביאו בפני בית הדין לעבודה הנכבד בבקשת סעד - שכן היבטיו הקיבוציים ברורים וחד משמעיים. גם הדבר עולה בפירוש בקנה אחד עם הוראות סעיף 24(א)(2) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969, שכן המדובר "בתובענה בין מי שיכולים להיות צדדים להסכם קיבוצי מיוחד כמשמעותו בחוק ההסכמים הקיבוציים, תשי"ז-1957 (...), בענין קיומו, תחולתו, פירושו, ביצועו או הפרתו של הסכם קיבוצי, או הסדר קיבוצי אחר או בכל ענין אחר הנובע מהם או בענין תחולתו, פירושו, ביצועו או הפרתו של כל דין"¹⁶. בהקשר זה, ראוי להדגיש כי המדובר במקרה מובהק, ואולם לא ראשון, אשר בו פועל המנכ"ל על דעתו ללא שמירה עם האוטונומיה הנדרשת על פי חוק למנהל חטיבת החדשות.

22. עניינו של ההליך טובל בשאלות מהתחום של משפט העבודה הקיבוצי, וזאת הן משום שעובדים שונים נאנקים בתאגיד תחת מצב של פגיעה בזכויות העובדים,¹⁷ וכאשר משא ומתן להסכם קיבוצי רחב ראשון בתאגיד מתמשך למעלה משלוש שנים, וכאשר בינתיים יש סחבת בנושאים בוערים כגון תגמול הולם על זמינות עובדים בשעות בלתי-שגרתיות ("כוננות"), "קריאות פתע", מתכונת העסקת הכתבים, ועוד. בית המשפט העליון ובתי הדין לעבודה כבר נתנו דעתם לחשיבות ההגנה על עובדי השידור הציבורי באמצעות הסכמים קיבוציים, ולרבות דברים נכוחים שנקבעו במסגרת בג"ץ

¹³ עסק (ארצי) 26/07 מדינת ישראל - הסתדרות ההנדסאים והטכנאים, סעיף 14, 11.9.2008.

¹⁴ עסק (ארצי) 67/09 הסתדרות המעו"ף - חברת הגיוון בע"מ, סעיף 9, 31.12.2009.

¹⁵ עסק (ארצי) 68503-05-19 הסתדרות המעו"ף - מדינת ישראל, סעיף 7, 13.11.2019.

¹⁶ הדגשה הוספה, ר' גם: עסק (ארצי) 17/08 הסתדרות העובדים הכללית החדשה - מלון כנען ספא, קופת חולים מאוחדת ואח', סעיף 28, 11.2.2011.

¹⁷ זה היה המצב, בין היתר, בהליך שהתברר בבית הדין האזורי לעבודה (סק (ת"א-יפו) 20-03-54885 ארגון העיתונאים בישראל נ' תאגיד השידור הציבורי הישראלי כאן), והסתיים בהסכמות.

גורביץ שקביעותיו נכתבו ב"תפר" בין רשות השידור לבין התאגיד.¹⁸ בענייננו, נושא זה נקשר בהפרת חוק תאגיד השידור הציבורי והתערבות מנכ"ל – שלא כדין – בהחלטה המסורה לראש חטיבת החדשות. נחזור ונדגיש, כאמור בסעיף 5 דלעיל, וכפי שיפורט גם בהמשך, כי החוק מעניק למנהל חטיבת החדשות עצמאות בהחלטות שעניינן שידורי החדשות ותכניות בענייני היום.

23. גם לא למותר לציין, כי למיטב הידיעה אין זה מקרה יחיד בו פועל מנכ"ל התאגיד שלא במסגרת סמכותו ותוך פגיעה בסמכויות המיוחדות המוענקות למנהל חטיבת החדשות. ועוד, בענייננו, וכפי שיפורט להלן, המדובר בלא פחות משינוי מבני/ארגוני שמנכ"ל התאגיד ביצע בהחלטתו מחוסרת הסמכות גם ללא משא ומתן ואף ללא (למצער) היוועצות וגילוי נאות כלפי ארגון העובדים היציג.¹⁹ לעיתונאי התאגיד יש אינטרס קיבוצי-קבוצתי כי החוק יכובד ויקיים, כלשונו וכרוחו (ולא ב"פרשנות") בלתי מתקבלת על הדעת שלו, כך שתשמר העצמאות של חטיבת החדשות ושל העומד בראשה. באופן זה יובטח חופש העיתונאי, ותובטחנה זכויות פרופסיונאליות וזכויות ממשפט העבודה הקיבוצי של העיתונאים בתאגיד (נוכיר, כי רשות השידור נסגרה, בין היתר, בשל מעורבות-יתר של הדרג הפוליטי ובאופן שהביא מאות עיתונאים למצב שהם נעדרו-עבודה; חוק השידור הציבורי נועד לשמר את חופש העיתונות כאינטרס ציבורי ובכלל זה השמירה על זכויותיהם הפרופסיונאליות ומתחום משפט העבודה, של העיתונאים המועסקים בו).

זכותם של עובדי התאגיד כי אופן הורדת תוכנית מלוח השידורים יעשה בהתאם לדין ונצורה סבירה שאינה שרירותית וזכותם הקיבוצית כי הנהלת התאגיד לא תבצע שינויים מבניים/ ארגוניים שלא על פי הדין המחייב בהקשר זה

24. על מנת שתקיים חובת ניהול מו"מ והיוועצות כהלכתה ועל מנת שנציגות העובדים תקיים את חובתה הבסיסית לייצוג הולם והוגן כלפי העובדים, מחויבות הנהלת התאגיד קודם כל בהעברת נתונים ומידע ובשקיפות מלאה בכל הנוגע למהות השינוי, טיבו, היקפו, השלכותיו וכדומה.

25. חובת הגילוי וחשיפת נתונים היא אחת מני שלוש חובות יסודיות במסגרת יחסי עבודה קיבוציים החלות על המעסיק והיא נובעת מחירות ההתארגנות ומזכות נציגות העובדים לייצג נאמנה את ציבור העובדים הרלבנטי. זכות זו יוצרת חובה מקבילה בקרב המעסיק, למסור מידע לנציגות ולעשות כן בצורה מלאה ובתום לב.²⁰ כך, במקרים שונים בהם עלול להיפגע מטה לחמם של העובדים ולרבות במקרה של שינוי מבני ו/או ארגוני המשפיע על תנאי העבודה של העובדים.

26. עוד קבע בית הדין הארצי בעניין **דלק**, כי חובת הגילוי היא עמוד התווך של האפשרות לנהל מו"מ ענייני ובתום לב, וכי סיכולה, או אי-מילוויה באופן תם לב ומלא, עלול להכשיל את ניסיונות המו"מ או לשימו לאל. ההכרה בכך מעגנת את היחס השלוב, בבחינת כלים שלובים, בין החובות השונות של המעסיק – הימנעות מקיום חובת גילוי מלאה ובתום לב, עלולה לסכל גם היבטים אחרים של חובות המעסיק במקום מאורגן. היקף חובת הגילוי אינו מתוחם מראש לעניינים מסוימים ואינו נתון להחלטתו החד-צדדית של המעסיק לעניין היקפו וטיב הנתונים והמידע הנמסרים.²¹ היקף חובת הגילוי הוא עניין אובייקטיבי הנובע מרלבנטיות הנתונים הנדרשים לארגון העובדים לצורך ביצוע מלאכתו במסגרת חובותיו כלפי העובדים במקום העבודה, ולרבות כמובן חובת ההגנה על העובדים מפני פגיעה בהם וחובת הייצוג ההוגן (כך, למשל, בעניין **דלק**, קיבל בית הדין הארצי את עמדת ההסתדרות לעניין היקף הנתונים הנדרשים לה במסגרת מילוי תפקידה כארגון היציג, ודחה – בכך – את ניסיונות המעסיקה להגביל את הנתונים המועברים).

27. במקרה אחר, בית הדין הארצי עמד על עקרונות אלה, תוך הדגשת הצורך בשיתוף פעולה בין הצדדים ליחסי עבודה קיבוציים והקירבה בין חובת הגילוי לחובת ההגינות ותום הלב. וכך נוסחו הדברים:

¹⁸ בג"ץ 6133/14 גורביץ ואח' נ' כנסת ישראל ואח', 26.3.2015.
¹⁹ להליכים דומים שנהלו בעבר בגין שינויים מבניים/ ארגוניים אסורים, ר' למשל: עניין קול המוסיקה; עניין הכתבים; עניין צוותי השטח; ועוד.
²⁰ דב"ע 10-4/98 "דלק" – חברת הדלק הישראלית בע"מ – הסתדרות העובדים הכללית, פד"ע לג 337, 355-356 (1998) (להלן: "עניין דלק").
²¹ עניין דלק, עמ' 356.

"יחסי עבודה קיבוציים יוצרים קירבה מיוחדת המחייבת את שני הצדדים – הן במישור המשפטי והן במישור יחסי העבודה – לנהוג האחד כלפי משנהו בדרך מקובלת ובתום לב. חובה זו מחייבת כל צד לנהוג כלפי זולתו בפתירות, בהגינות ובגילוי לב. במסגרת זו חובה על צד ליחסים קיבוציים להביא לידיעת הצד השני כל מידע על צעדים שהוא מתכנן אשר עלולים להשפיע על זכויות הצד האחר או, למיצער, אשר יש חשיבות שיהיו בידעתו. יחסים קיבוציים אינם יחסים של יריבות. יחסים קיבוציים הם יחסים של שיתוף פעולה להשגת מטרה המשותפת לשני הצדדים. שיתוף פעולה הוא מנשמת אפו של קשר קיבוצי ומסירת מידע על תכניות וצעדים כאלה ואחרים של אחד מן הצדדים ליחסים קיבוציים, הוא פועל יוצא מעקרונות השיתוף"²².

28. בנוסף, הלכה פסוקה היא, כי שינוי מבני במקום העבודה הנו במסגרת הפרוגטיבה הניהולית של המעסיק ואולם, מקום בו עשויה להיות פגיעה של ממש במצב הקיים (סטאטוס קוו), חלות על המעסיק חובת הגילוי המוקדם וחובת היוועצות בארגון עובדים. בנוסף, חלות על המעסיק, חובת ניהול מו"מ בנוגע להשלכות השינוי המבני על העובדים כשהנחת המוצא שהוכרה בפסיקה העדכנית, היא כי שינויים מבניים משליכים על העובדים ועל העבודה המאורגנת. ככלל, **"שינויים מבניים בחברה ... הם דרך כלל בעלי השפעה ניכרת על זכויות העובדים"**²³.

29. עוד נקבע, כי גם פגיעה אפשרית, מידית או עתידית, בעובדים או בכוח המאורגן כתוצאה מכוונה לבצע שינויים מבניים מחייבת את המעסיק לנהל מו"מ תם לב עם נציגות העובדים, כך שאין הכרח להוכיח פגיעה בפועל ועצם הכוונה לבצע שינויים מבניים כאמור מצמיחה חובות גילוי, היוועצות ומו"מ²⁴.

30. זאת ועוד, על מעסיק מוטלת החובה ליידע את ארגון העובדים לגבי שינויים בתנאי העבודה ובתוך כך, להיוועץ עם ארגון העובדים היציג עוד טרם ביצוע השינויים.²⁵ מקום בו מעסיק מבקש לערוך שינויים בתנאי העבודה בחצרו, עליו לא רק ליידע את ארגון העובדים היציג ולהיוועץ עמו כאמור אלא לבקשת ארגון העובדים היציג, גם לנהל עמו מו"מ, עוד טרם ביצוע השינויים.²⁶

31. חובה זו אף הורחבה מפורשות, בעניין רכבת ישראל, עת נקבע כי גם השלכה אפשרית על העובדים והכוח המאורגן, מידית או עתידית, עשויה להצדיק דרישה של הארגון לקיום מו"מ או למצער היוועצות עמו – על השלכה זו (שם, סעיף 17). החובה אף נפרשה בהלכה הפסוקה גם על התקופה הטרומ-קיבוצית, לפני התתימה על הסכם קיבוצי ראשון,²⁷ ולכך גם ניתן ביטוי בחוק הסכמים קיבוציים. מקל וחומר כי היא חלה בענייננו, עת אין חולק כי ישנה השלכה ישירה ומידית על העובדים המועסקים בתוכנית.

32. אין מחלוקת כי החלטתו של המנכ"ל גרמה לשינוי מבני/ ארגוני שיש בו כדי להשפיע על תנאי העבודה של העיתונאים שהועסקו בתוכנית, לרבות ביטחונם התעסוקתי וזכויות נוספות. התנהלותה חסרת תום הלב של המשיבה המתעלמת מחובותיה אלה מן הראוי שתעמוד לנגד עיניו של בית הדין בבואו להעניק למבקשים את הסעדים המבוקשים.

²² ר' עסק (ארצי) 1020/04 עירית באר שבע - ההסתדרות העובדים הכללית החדשה, הסתדרות המעו"ף ואח', פסקה 17, 30.1.2005 (הדגשות הוספו, הח"מ).

²³ ר' עסי"ק 18/08 הסתדרות העובדים הכללית החדשה - מכתשים מפעלים כימיים בע"מ, תק-אר 2009 (4), 353, 18.11.2009.
²⁴ ר' בר"ע (ארצי) 50556-09-11 הסתדרות העובדים הכללית החדשה ואח' - חברת רכבת ישראל בע"מ ואח' (ניתן ביום 28.9.2012) (להלן: "עניין רכבת ישראל"). ר' גם רות בן ישראל, דיני עבודה, כרך ד', עמ' 1685 ואילך (2002).

²⁵ ר' ס"ק 10/03 הסתדרות המורים בישראל - מדינת ישראל, פד"ע לט, 385, 394, מול האות ב' (2003) (להלן: "עניין הסתדרות המורים").

²⁶ ר' עסי"ק 400005/98 הסתדרות העובדים הכללית החדשה - הועד הארצי של עובדי מינהל ומשק בבתי החולים הממשלתיים - מדינת ישראל, פד"ע כרך לה 103, 114. ר' גם עניין הסתדרות המורים, 394, מול האות ד'.

²⁷ ס"ק (ת"א) 504/09 ארגון כוח לעובדים - מכון דוידסון, סעיף 41 ואילך, 23.3.2009; עסק (ארצי) 64/09 כוח לעובדים - עמותת סינמטק ירושלים, סעיף 7, 2.7.2009 (להלן: "עניין סינמטק").

33. גם לא למותר לציין, כי המדובר בהתנהלות הנובעת משרירות, ניתנה ללא הנמקה, "מהרגע להרגע" וללא שניתנה לעובדים השהות להיערך לשינוי ולהביע עמדתם עובר לו, הכל תוך פגיעה בחובותיו של המעסיק לידיע את העובדים ואת נציגותם, ולשמוע את עמדתם, במסגרת זכות הטעון והשימוע.

הפרת חוק תאגיד השידור הציבורי והפגיעה בזכויות העיתונאים – פגיעה בחופש העיתונות ופגיעה בסמכויות הפיקוח של המועצה (תקופה של "בין השמשות" מבחינה ניהולית)

34. סעיף 47 לחוק קובע בהתייחס למעמד מנהל חטיבת החדשות, כדלקמן:

"(א) לתאגיד השידור הישראלי יהיה מנהל חטיבת חדשות; למנהל חטיבת החדשות ימונה אדם בעל ניסיון בתחום העיתונות, לתקופת כהונה של ארבע שנים, ואפשר להאריך את כהונתו לתקופת כהונה אחת נוספת.

(ב) הוראות סעיף 52(ב)(1) יחולו לעניין מנהל חטיבת החדשות, ואולם מינויו והעברתו מכהונה טעונים אישור של רוב חברי המועצה המכהנים.

(ג) על אף האמור בסעיף 43(2), לעניין שידורי החדשות ותכניות בענייני היום במסגרת תקציב חטיבת החדשות, יהיה מנהל חטיבת החדשות העורך הראשי; בביצוע תפקידו זה יפעל מנהל חטיבת החדשות באופן עצמאי"²⁸

35. הנה כי כן, מנהל חטיבת החדשות הוא העורך הראשי לעניין שידורי החדשות ותוכניות אקטואליה (במובחן מהמנכ"ל – יש כאן הפרדה ברורה וחדה, שכן המנכ"ל אינו העורך הראשי של שידורי החדשות והאקטואליה), והוא מופקד, במסגרת זו, על שידורי החדשות ותוכניות אקטואליה במסגרת תקציב נתונה. החוק מחייב כי במסגרת מילוי תפקידו יהא מנהל חטיבת החדשות עצמאי מהתערבות. לא בכדי נתן החוק את הדעת לצורך בעצמאותה של חטיבת החדשות ולעומד בראשה.

36. כאמור לעיל, השמירה על עצמאותו של מנהל חטיבת החדשות מהווה חלק מהמבנה היסודי ביותר של התאגיד, והיא נועדה לשמור על חופש העיתונות.

37. ודוק: השמירה על חופש העיתונות נעשית, בין היתר, על דרך של הגנה על הפרטים, העיתונאים, שצריך שיהיו מוגנים מפני כל החלטה שרירותית, הנעשית מצד הגורם הלא נכון, בשרירות ובחוסר סבירות. במילים אחרות, "הנחתה" של החלטה בלתי סבירה, שרירותית, בלתי מנומקת, היא לא רק פעולה בחוסר סמכות, המנוגדת להוראות הדין החל, אלא היא גם פעולה הפוגעת במעמדם של העיתונאים בתאגיד, בעצמאותם, ובביטחונם כי מעמדם כעובדים לא יפגע בשל סיבות בלתי ברורות ובלתי סבירות.

38. על מנת להבהיר עניין מהותי זה, נדגיש את הנקודות הבאות:

א. לפי פסיקת בג"ץ, חשיבות מיוחדת נודעת לשידור הציבורי, שהוא המאפשר מגוון דעות המורחק ככל הניתן מהשפעות זרות ואינטרסים פוליטיים ו/או מסחריים כשהאחרונים עלולים לשחק תפקיד משמעותי מדי בכלי תקשורת שאינם ציבוריים.²⁹ אכן, "במצאיאות שבה שוק התקשורת נשלט על-ידי קבוצה מצומצמת יחסית של בעלי אינטרסים, ישנו חשש כי 'שוק הדעות' יכיל בתוכו מנעד דעות מצומצם בלבד (מתחם), אשר עשוי לשקף, כך יש להניח, את האינטרסים של בעלי השליטה בשוק, או לנטות לדעותיהם..."³⁰ חשש זה מצדיק, בתפיסה המערבית המקובלת, הקמת תאגיד שידור ציבורי שאינו נשלט על ידי פוליטיקאים ו/או בעלי הון, ואשר עצמאותו נשמרת³¹;

²⁸ ההדגשה אינה במקור, הח"מ.

²⁹ בג"ץ התאגיד, סעיף 36.

³⁰ בג"ץ התאגיד, סעיף 36.

³¹ בג"ץ התאגיד, סעיף 36.

ב. בתוך כך ובמסגרת הדין החל, נקבעה עצמאותו של מנהל חטיבת החדשות, כמשקל נגד לכך שהמנכ"ל עצמו אינו חייב להיות עיתונאי ועל מנת לשמר אוטונומיה של העומד בראש חטיבת החדשות. זה הרציונאל הבסיסי (ה- Raison de Etre) של סעיף 47(ג) הני"ל, כפי שעולה הן מלשונו, הן מרוחו, והן מעיון בדברי הוועדה שישבה על המדוכה טרם חקיקתו,³² אשר ביישבתה ובמסגרתה נוצר המבנה המיוחד המשמר אוטונומיה סגולית של מנהל חטיבת החדשות;

ג. בתוך כך ובמסגרת הדין החל, גם נקבעה סמכות הפיקוח של המועצה, שבמועד קבלת ההחלטה לא היתה קיימת משום שהמועצה הקודמת "הניחה את המפתחות" לאחר קדנציה ארוכה ביותר ועל מנת לאפשר מינוי של המועצה הבאה, שטרם הסתיימו הליכי הסדרת כהונתה (במועד קבלת ההחלטה היא טרם נכנסה לפעולה ולמעשה גם בימים אלה ממתינה לאישורים סופיים ומנועה מפעולה). המדובר, אם כן, במצב דברים של פעולה "בין השמשות" שהיא, ככלל ולמעט בעניינים דחופים אסורה ולמצער בלתי-רצויה בעליל מבחינה ניהולית (סוגיה אליה נדרש גם בהמשך, ר' סעיף 39 להלן);

ד. העצמאות המוקנית בחוק למנהל חטיבת החדשות כעורך הראשי לעניין שידורי החדשות ותוכניות בענייני היום, היא קוגנטית ובלתי ניתנת להתניה. לא בכדי היא נקבעה בחוק בצורה מפורשת וברורה. טענות המנכ"ל (ככל שהיו כאלה) כי קיים "נוהל" או חוות דעת המאפשרת לו לפעול בניגוד להוראות החוק הברורות והמפורשות, לא קיבלו כל תימוכין של ממש וממילא הנוהל וחוות הדעת האמורים הם בגדר דיבורים בעלמא. העורך הראשי בכלי תקשורת הוא המופקד על ההיבטים המקצועיים, בשונה מהמינהליים, של עבודת העיתונאים,³³ ושעה שנקבע בחוק במפורש כי מנהל חטיבת החדשות הוא העורך החדשות של חדשות ואקטואליה פרשנות אחרת היא בבחינת סתירה עצמית;

ה. כל אלה אינם נפרדים, אלא אחוים בקשר גורדי, בזכויות עובדים, עיתונאים, שעל מנת לבצע עבודתם זקוקים לכלים המגנים עליהם מפני לחץ בלתי סביר ו/או בלתי הוגן ו/או בלתי לגיטימי ו/או בלתי ענייני. חופש העיתונות אחוז בקשר גורדי בשמירה והגנה על זכויות העיתונאים, כבעלי מקצוע וכעובדים. ונוכח, בהקשר זה:

בית המשפט העליון קבע זה מכבר את הצורך להגן על עיתונאים, כפרטים, כחלק מההגנה על חופש העיתונות כזכותו של הציבור:

- כך בהקשר לסמכות להעניק תעודות עיתונאי, שיש להפעילה בשים לב למעמדו של חופש העיתונות ולצורך לשמור עליו באמצעות שמירה והגנה על עיתונאים כפרטים³⁴;
- וכך גם בהקשר לחוק איסור לשון הרע וההגנות המיוחדות הנוגעות לעיתונאים בהקשר לשימוש בחוק הרלוונטי ("על מנת ליתן משמעות לחופש העיתונות – לנוכח חשיבותו הרבה בהקשר הציבורי ולאור הסכנה שבצינון פעילותם הרצויה של העיתונאים – יש להבטיח לו מרחב מחיה. ... חופש הביטוי זקוק למרחב נשימה (Breathing space) על מנת שישרוד. כליאתו במיטת סדום של האמת האבסולוטית – אפילו הייתה כזו בנמצא – תביא לפיחת נשמתו"³⁵);

בהקשר לכך, בית הדין הארצי לעבודה התייחס זה מכבר למאפיינים המיוחדים של מקצוע העיתונות ולצורך להגן על החופש העיתונאי ולמנוע פגיעה ביכולותו של עיתונאי למלא את חובותיו המקצועיים, ובכללם האתיקה העיתונאית³⁶. בית הדין הארצי הדגיש, בהקשר זה, כי יש מקרים בהם "עלול להיווצר קונפליקט בין חובותיו המקצועיות של העיתונאי וזכותו ליחופש העיתונאי לבין חובותיו למלא אחר הוראות הממונים עליו והבעלים של אמצעי התקשורת"³⁷. בתוך כך, נקבעה המסגרת המיוחדת בה אמור עבודת העיתונאי להיעשות, ללא תלות בלחצים שאינם רלוונטיים מצד הממונים;

ו. אמור מעתה: השמירה על חופש העיתונות, שמעוגנת בחוק השידור הציבורי בין היתר במעמדו של מנהל חטיבת החדשות בהסדר קוגנטי וסטטוטורי שעניינו מעמדו כעורך הראשי של חדשות וענייני היום, היא חלק מזכויות העיתונאים כפרטים. הפרת הוראות סעיף 47(ג) לחוק מהווה הן פגיעה בחופש העיתונות והן פגיעה בזכויותיהם כעובדים, שבמקרה המסוים הזה, אחוזים זה בזה;

³² ר' גם: ישיבת מיוחדת לדיון בהצעת חוק השידור הציבורי, 8.7.2014, הכנסת התשע-עשרה, פרוטוקול מס' 18 מישיבת הוועדה המיוחדת לדיון בהצעת חוק השידור הציבורי.

³³ תא (ת"א) 1121/07 ליאורה גלט-ברקוביץ נ' ברוך קרא ואח', 15.11.2011 – ערעור לבית המשפט העליון נדחה.

³⁴ בג"ץ 8813/02 5627/02 סייף ואח' נ' לשכת העיתונות הממשלתית ואח', פ"ד נח(5) 70, 76 (2004).

³⁵ ע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך, סעיף 93, 8.2.2012.

³⁶ עניין ווינט, סעיף 76.

³⁷ עניין ווינט, סעיף 77.

39. גם לא למותר לציין, כי החלטת המנכ"ל ניתנה בתקופה של "בין השמשות" מבחינה ניהולית, וזאת באופן אסור ובדיוק בפרק הזמן בו מועצת התאגיד החדשה ממתינה לאישורה הסופי, תוך הימנעות מפיקוח של הגורם הרלוונטי – הוא מועצת התאגיד. על האיסור לקבל החלטות ניהוליות בתקופה של בין השמשות מבחינה ניהולית, נתנו בית המשפט העליון ובית הדין הארצי דעתם עוד בתקופת "רשות השידור" לשעבר, עת ציינו כי החלטות רבות משקל, משמעותיות, שאינן מתחייבות מההתנהלות השוטפת של המשדר הציבורי, ראוי להן כי יילקחו שלא בתקופה של "בין השמשות" כאמור.³⁸ אמנם, המבנה הניהולי-פיקוחי של התאגיד שונה מזה ששרר ברשות השידור לשעבר, אבל עקרון זה ראוי כי יוחל גם בענייננו.

ו. מאזן הנוחות

40. בענייננו, מאזן הנוחות נוטה בבירור לטובת הוצאת הצווים המבוקשים. המבקשים לא יחזרו על כל הטענות שנטענו בעניין זה בבקשה זו, אך יוזכרו הדברים הבאים:

- א. אי מתן צווים כאמור, עלול להביא לשינויים חד צדדים בתנאי עבודתם של העובדים הרלבנטיים;
- ב. אי מתן צווים כאמור, עלול להביא לכרסום מעמד ארגון העובדים היציג במקום העבודה ומסר מצנן כלפי התארגנות העובדים שנמצאת בשלב הטרום הסכם קיבוצי ראשוני במקום העבודה;
- ג. אי מתן צווים כאמור, עלול להביא מצב בו ינתן אישור להתנהלותו של התאגיד שלא כדין, בניגוד להוראות סעיף 47(ג) לחוק השידור הציבורי;
- ד. אי מתן צווים כאמור עלול להביא למצב שבו ינתן אישור להתנהלותו של התאגיד, בניגוד לרוחו של החוק ולחופש העיתונות הגלום בו;
- ה. התנהלות המשיב אינה מקובלת בכלל ובפרט כאמור מדובר במעסיק במגזר הציבורי.

41. יתרה מכך, מתן הצווים המבוקשים נועד, בין היתר, לאותת למעסיק כי התנהלותו חסרת תום הלב הינה שלא כדין, וכי בית הדין הנכבד לא ייתן לה תוקף ואף יביע את עמדתו הברורה בעניין.

42. קיים אפוא טעם מיוחד בהכרעה בסעדים הזמניים, באופן שיימנע המשך הפגיעה בעובדי התוכנית ובארגון העובדים – במעמדו.

43. המבקשים יטענו, כי במאזן הנוחות יש ליתן את הדעת על כך שהרף הראייתי - נטל השכנוע הרובץ על כתפי המבקשים בשלב ההליכים הזמניים – דל יחסית, ודי בראיות נסיבתיות חלשות, בכדי להעביר את הנטל לכתפי המשיב, בעיקר מקום בו הימנעות ממתן הצו הזמני עלול להפוך את הזמני לקבוע ולרוקן מתוכן את ההליך העיקרי. כלל זה נקבע במגוון סוגים של הליכים המתקיימים בבית הדין לעבודה. הימנעות ממתן הסעדים הארעיים והזמניים המבוקשים עלולה לשים לאל את ההליך העיקרי, תוך מתן יתרון למשיב, שפעל בחוסר תום לב ובאופן בו יצא "החוטא" נשכר. לדבר זה מתבקש בית הדין הנכבד לשים קץ.

44. בענייננו על אחת כמה וכמה, לאור העובדות המובאות לעיל, יש בהן כדי להצדיק מתן סעדים זמניים כמבוקש, לשם מניעת נזקים בלתי הפיכים לעובדי התוכנית כפרט כמו גם לארגון העובדים ולמעמדו, למעמד חוק השידור הציבורי. לחילופין, מבוקש כי הדיון בסעדים הזמניים והעיקריים יאוחד וכי בית הדין הנכבד יתן החלטה לעניין ניהול ההליך בהקדם האפשרי, בהתאם לתקנות הרלבנטיות³⁹.

45. על רקע כל אלה קיימת דחיפות רבה והצדקה למתן הסעדים כמבוקש ברישת הבקשה.

³⁸ ר' בעניין זה: בג"צ 10134/02 חבר כנסת אפי אושעיה ואח' נ' ראש הממשלה בתפקידו כשר הממונה על ביצוע חוק רשות השידור ואח', פ"ד נו(2) 49 (2003); עע (ארצי) 672/08 רשות השידור, לשכה משפטית – רזיאל תבור ואח', 27.1.2009.
³⁹ תקנה 13 לתקנות בית הדין לעבודה (סדר הדין בסכסוך קיבוצי), התשכ"ט-1969.

ז. הסעד המבוקש

46. לאור האמור לעיל מתבקש בית הדין הנכבד ליתן את הסעדים כמפורט ברישא של הבקשה.

ח. תצהיר, עדים וראיות

47. תצהירו של **מר יאיר טרצ'יצקי**, יו"ר ארגון העיתונאים בישראל, מצורף לבקשה זו כחלק בלתי נפרד ממנה.

48. כל עד נוסף שיהיה מקום להעידו בעקבות כתב התשובה והתפתחות הדיון.

49. המסמכים שצורפו לבקשה וכן כל מסמך אחר שיידרש לאחר קבלת תשובת המשיב.

ט. סוף דבר

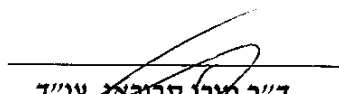
50. לבית הדין האזורי הנכבד הסמכות העניינית והמקומית לדון בהליך והוא מתבקש לעשות כן. עוד מתבקש בית הדין ליתן את הסעדים המבוקשים ולפסוק לחובת המשיב שכר טרחה והוצאות כדין וזאת נוכח התנהלותה הפוגענית של המשיב, בעניינים שהמצב המשפטי לגביהם ברור כשמש ותוך סיכול המו"מ ללא כל הצדקה.

ד"ר מורדכי סבוראי, עו"ד

בשה זבידה סבוראי, משדד עורכי דין
ב"כ המבקשים

הריני לאשר כי העתק מן הבקשה נמסר לתאגיד במקביל להגשתה לבית הדין הנכבד.

ד"ר מורדכי סבוראי, עו"ד
ב"כ המבקשים

תצהיר

תצהיר

אני הח"מ, אלי גרשנקרוין, נושא ת.ז. שמספרה 308747070 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

1. אני עושה תצהירי זה כתצהיר התומך ב"בקשת צד דחופה בסכסוך קיבוצי למתן צווים ארעיים וזמניים וקבועים" (להלן: "הבקשה") כפי שהוגשה על ידי ארגון העיתונאים בישראל בעניין שינויים מבניים/ ארגוניים אסורים והתנהלות המנוגדת לחוק השידור הציבורי ופוגעת בחופש העיתונות.

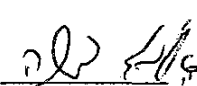
2. אני מנכ"ל ארגון העיתונאים בישראל.

3. העובדות המפורטות בבקשה הן נכונות למיטב ידיעתי ואמונתי.

זהו שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

אלי גרשנקרוין

אישור

אני החתום מטה, מאשר בזאת כי ביום _____ הופיע בפני מר אלי גרשנקרוין, המוכר לי אישית/ שהודה באמצעות תעודת זהות שמספרה 308747070, ולאחר שהוזהרתי כי עליו להצהיר את האמת וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות התצהיר וחתם עליו בפני.

עו"ד _____

אמיר בשה, עו"ד
מ.ר. 37916

25.6.20

הסגן אליה אלכסנדר

הסגן אליה אלכסנדר

נספח/ים 1

Moran Svorai <svorai@gmail.com>

Fwd: הורדת תכנית קלמן סג"ל מלוח השידורים

From: יאיר טרצ'יצקי <yair@itonaim.org.il>
To: Moran Svorai <svorai@gmail.com>

Thu, Jun 18, 2020 at 5:27 PM

----- Forwarded message -----

מאת: אלי גרשנקרוין <elli@itonaim.org.il>

Date: 08:50, 16 ביוני 2020, יום ג'

Subject: הורדת תכנית קלמן סג"ל מלוח השידורים

To: <eldadk@kan.org.il>

Cc: <gilo@kan.org.il>, Baruch Shay <baruchs@kan.org.il>, יאיר טרצ'יצקי <yair@itonaim.org.il>, <nilip@kan.org.il>

שלום אלדד,

מצ"ב מכתבו של יו"ר ארגון העיתונאים בנושא שבנדון. נודה להתייחסותך.

16/06/2020

לכבוד

אלדד קובלנץ

מנכ"ל תאגיד השידור הציבורי - כאן

באמצעות מייל: eldadk@kan.org.il

שלום רב

הנדון: החלטה על הורדת תכנית "קלמן סג"ל" מלוח השידורים

1. הופתענו לשמוע אתמול בשעת ערב מאוחרת כי הנהלת התאגיד החליטה באופן מפתיע על הורדת תכניתם של אראל סג"ל וקלמן ליברמן מלוח השידורים של כאן 11.

2. עיתוי ההודעה על הורדת התכנית ושינוי לוח השידורים, ללא כל התרעה מוקדמת וזאת מספר שעות לאחר שהתפרסמה הודעה על מינוי הרכב חדש של מועצת התאגיד מעלה את החשש שמדובר בהחלטה שנעשתה במכוון במחטף בתקופת "בין המועצות" ובזמן שהנהלת התאגיד פועלת ללא פיקוח אפקטיבי.

3. ראוי שתאגיד השידור הציבורי יתנהל בסטנדרטים גבוהים ביותר של שקיפות וקבלת החלטות תקינה ומסודרת והחלטות משמעותיות על שינויים בלוח השידורים לא יתקבלו כלאחר יד וללא מתן הסברים בנוגע לסיבת השינוי. הציפייה לשקיפות ולמתן הסברים בנוגע לסיבות ההחלטה מתחדדת על רקע העובדה שמדובר בתכנית אקטואליה עיתונאית.

4. לאור כל האמור במכתבי, אנו מבקשים הבהרות בנוגע לסיבות להורדת התכנית ובנוגע לשאלות הסמכות שעולות מעיתוי קבלת ההחלטה, ודורשים שלא ייעשה כל שינוי כאמור בטרם יינתנו הסברים מספקים לשאלות אלה.

בכבוד רב,

יאיר טרצייצקי
יו"ר ארגון העיתונאים בישראל

העתקים:

גיל עומר – יו"ר מועצת תאגיד השידור
ברוך שי – סמנכ"ל חטיבת החדשות
אלי גרשנקרוין – מנכ"ל ארגון העיתונאים
חברי מועצת תאגיד השידור

אם אתם מקבלים הודעה זו, ייתכן שיש בעיה עם הודעתנו. אנא בדקו את תיבת הדואר שלכם ואת הודעות הודעה. אם אתם רוצים לדעת יותר על אודות הודעות אנו, אנא לחצו על הקישור.

 הורדת תכנית קלמן סגל - מכתב למנכל התאגיד
165K

נספח/ים 2

כ"ד סיון תש"פ

16 יוני 2020

לכבוד

יאיר טרצ'יצקי

יו"ר ארגון העיתונאים בישראל

שלום רב,

הנדון: החלטה על הורדת התוכנית "קלמן סג"ל" מלוח השידורים

הופתעתי לקבל את מכתבך ובעיקר מחוסר ההבנה הבולט ממנו בנוגע לתפקידים של ארגון העיתונאים, מועצת התאגיד, הנהלת התאגיד ובעיקר בנוגע לתפקידך שלך, שאינו כולל עריכת תוכן או אישור לוחות שידורים בתאגיד.

נשמח להמשיך ולהתדיין איתך בנושא החשוב של זכויות העובדים והעיתונאים בתאגיד.

בברכה,
אלדד קובלנץ
מנכ"ל

העתקים:

מר גיל עומר, יו"ר מועצת תאגיד השידור הישראלי
מר ברוך שי, סמנכ"ל חטיבת החדשות
מר אלי גרשנקרוין, מנכ"ל ארגון העיתונאים

נספח/ים 3

18.06.2020

לכבוד

אלדד קובלנץ

מנכ"ל תאגיד השידור הציבורי - כאן

eldadk@kan.org.il במצעות מייל

הנדון: החלטה על הורדת תכנית "קלמן סג"ל" מלוח השידורים

אלדד היקר,

נתחיל דווקא מהחיובי: אני מברך על כך שאתה מכיר בחשיבות של נושא זכויות העובדים והעיתונאים בתאגיד. חבל שזה לא תמיד ניכר, ואני מקווה שההכרה הזאת תבוא לידי ביטוי בזירוז המו"מ להסכם הקיבוצי.

ולגופן של הטענות: לא לארגון העיתונאים ובטח שלא לי אין שום יומרה להתערב בשיקולי הפרוגרמינג של תאגיד השידור הציבורי - או של כל כלי תקשורת אחר - ובטח שלא לעסוק בעריכת תוכן. כן יש בכונתנו להמשיך להגן על העיתונאים שאנחנו מייצגים ועל האינטרסים שלהם אל מול פעולות שמעלות חשש למינהל לא תקין או לפגיעה בחופש העיתונאי.

ההחלטה להוריד במפתיע את התוכנית של אראל סג"ל וקלמן ליבסקינד באמצע הלילה ורגע לפני כינונה של מועצה חדשה - מעלה חששות שכאלה. היא מעלה תהיות בנוגע לסמכותך לבצע כזה מהלך ללא אישור המועצה החדשה, שגם היא באופן לא מפתיע הביעה את מורת רוחה מההתנהלות.

היא גם מעלה תהיות בנוגע לשאלה האם לא מדובר בהחלטה שהינה דווקא בסמכותו של סמנכ"ל החדשות, ברוך שי, שהחוק מקנה לו מעמד מיוחד ועצמאי בכל הקשור להחלטות העיתונאיות בתאגיד השידור הציבורי.

סעיף 47 לחוק השידור הציבורי קובע מפורשות כי "לעניין שידורי החדשות ותכניות בענייני היום במסגרת תקציב חטיבת החדשות, יהיה מנהל חטיבת החדשות העורך הראשי; בביצוע תפקידו זה יפעל מנהל חטיבת החדשות באופן עצמאי".

ב-2014 אני הייתי זה שיזם את הכנסת הסעיף הזה לחוק כתגובה להחלטה של שר התקשורת ארזן ושל משרד האוצר שמנכ"ל תאגיד השידור הציבורי לא יהיה עיתונאי. ההיגיון היה ברור: לא יעלה על הדעת שאת החלטות העיתונאיות בכלי תקשורת - קל וחומר בשידור ציבורי - יקבל מי שאינו עיתונאי. כוונת המחוקק מאחורי הסעיף הזה ברורה, וכך גם לשון החוק.

למרבה הפליאה, לא רק שאתה מתערב בהחלטות עיתונאיות של מנהל חטיבת החדשות, ובכך פוגע בעצמאותו שמעוגנת בחוק, אלא אתה גם מנסה לעצמך את הסמכות לקבל את ההחלטות בעצמך. אתה אפילו לא מתחבא מאחורי טיעונים כלכליים, שנמצאים על התפר שבין סמכות המנכ"ל לסמכות מנהל החדשות, אלא מצהיר כי הורדת התוכנית נובעת מכך שהיא אינה מייצרת שיח ציבורי מספק - טיעון לגיטימי לחלוטין אם היה מעלה אותו מנהל החדשות, אבל לא רלוונטי לתחום הסמכות שלך בכל הנוגע להשפעה על החלק העיתונאי של התאגיד. מפתה לטעון שאינך מבין את תפקידך - כפרפרזה לדברים שכתבת לי - אבל להערכתך אתה מבין היטב ובכל זאת פועל אחרת.

עיתונאים למען עיתונאים

חשיבותו הרבה של הסעיף הזה ושל עצמאות מנהל החדשות חורגת משאלת התוכנית של קלמן ליבסקינד ואראל סג"ל או מביקורת על התנהלותו של אלדד קובלנץ. אי עמידה עליו מוחקת את החומה הסינית שהחוק הציב ומייצרת סכנה משמעותית לחופש העיתונאי במערכת התאגיד ומהווה פגיעה גם בעיתונאים וגם בציבור שהתאגיד נולד כדי לשרת.

מעבר לתשובות המשפטיות שיש לכל אחת מהתהיות הללו, ראוי להתייחס גם למשמעויות הציבוריות של ההתנהלות שלך. צדק לא צריך רק להיעשות אלא גם להיראות, והליך קבלת החלטות שנראה כגחמתי ומשדר תחושה של מחטף מייצר נזק כפול:

1. הוא פוגע באמון הציבורי בתאגיד השידור הציבורי ובכך גם פוגע בכלל עיתונאי התאגיד.
  2. הוא עלול לייצר אפקט מצנן לעיתונאים, שיחששו מגורל דומה. אולי זה סגנון הניהול שלך, אבל אני רואה בכך התנהלות שאינה ראויה כלפי עובדים - וזה מתחדד כשמדובר בתוכניות עיתונאיות, קל חומר כשעסקינן בגוף שידור ציבורי, שמצופים ממנו סטנדרטיים ציבוריים גבוהים יותר.
- נשמח לנהל על כך דיון מעמיק יותר מחלופת מכתבים, אבל אנחנו מצפים שהשינוי המתוכנן יוקפא לעת עתה.

בכבוד רב,

יאיר טרצ'יצקי
יו"ר ארגון העיתונאים בישראל

העתיקים:

גיל עומר - יו"ר מועצת תאגיד השידור
ברוך שי - סמנכ"ל חטיבת החדשות
אלי גרשנקרוין - מנכ"ל ארגון העיתונאים
חברי מועצת תאגיד השידור

נספח/ים 4

הירשם

כניסה

נתי טוקר **Nati Tucker** ... שעה 1 ✓

רק לפני דקה וחצי הסבירו גורמים בתאגיד שהתוכנית קלמן וסג"ל ירדה בין השאר משום שלא יצרה שיח - והופ תראו את הסעיף האחרון במייל ששיגר כעת המנכ"ל אלדד קובלנץ עם רשימת הפרויקטים הבולטים של התאגיד החודש. מסוג המסמכים שעורכי דין אוהבים להגיש לבית משפט, אם וכאשר

כאן חדשות

פרויקטים מנוונים בולטים:

- 14.6 – סדרת איסוליה. תיעוד ראשון ובלעדי של שיתופאי/ת ישראלית על אדמת איסוליה שנפתחה מחדש לאחר סגור הקורונה.
- 18.6 נבעת הנערות: תיעוד בלעדי ונדיר של נערות בנות 13-18 שגרות בנבעת מבודדת בשומרון – לבד לנמרי.
- 21/6 מדינת כי"ל: סדרת כתבות על הוויתורים של מדינת ישראל לטובת עידן עומר ומסעלי ים המלח.
- חדשות הלילה: סינת מוזיקה בצל קורונה שבה מתארחים מהבית שלל אמנים.
- משחקי הכיס: סדרת כתבות "מחיר הסיפוח": איך ישפיע מהלך הסיפוח החד צדדי על הקשרים הכלכליים בין ישראל לרשות הפלסטינית, ירדן ומצרים.
- העולם היום: עם תחילת המבומות באמריקה, ראיון עם מייקל גארנר, בן דודו של אריק שמח במהלך מעצר ב-2014 שהיה לסמל המאבק נגד אלימות שוטרים בארה"ב.
- קלמן סג"ל: הדיאלוג במתיחת התוכנית שבו מביעים המנישים את דעתם על סגנות בענייני היום צובר תהודה ברשתות החברתיות.

257

36

19

הצג שרשור זה

תשובות